

Bijlage E – Concept voorwaarden Artificial Intelligence (AI) en Algoritmische toepassingen (At)

Bijlage E – Concept voorwaarden Artificial Intelligence (AI)

Artikel 1	Naleving van wet- en regelgeving.....	2
Artikel 2	Risicomanagementstrategie bij ontwikkeling van de AI-toepassing.....	2
Artikel 3	Gebruik data bij ontwikkeling AI-toepassing.....	2
Artikel 4	Data-eigendomsrechten	3
Artikel 5	Garantie	3
Artikel 6	Transparantie en Uitlegbaarheid.....	3
Artikel 7	Beheer van de AI-toepassing.....	4
Artikel 8	Incidentbeheer tijdens operationele fase	4
Artikel 9	Verificatie	5
Artikel 10	Governance	5
Artikel 11	Meldplicht	5
Artikel 12	Fundamental Rights Impact Assessment (FRIA)	5
Artikel 13	Menselijke controle en interventie.....	5
Artikel 14	Prestatiebewaking en continue verbetering	6
Artikel 15	Herkenbaarheid van AI-interactie voor eindgebruikers	6
Artikel 16	Kosten.....	6

In deze Bijlage worden een aantal begrippen met een hoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan is gegeven in de Begrippenlijst (Bijlage 1 van de Aanbestedingsstukken).

Artikel 1 Naleving van wet- en regelgeving

- 1.1 Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat de AI-toepassing voldoet aan wet- en regelgeving, waaronder maar niet beperkt tot de AI Verordening en de Algemeen Verordening Gegevensbescherming
- 1.2 Opdrachtnemer staat er voor in dat geen AI-toepassingen binnen de scope van de Overeenkomst vallen die op grond van de AI Verordening kwalificeren als “hoog risico”, ongeacht of de AI Verordening reeds van toepassing is. Indien naar het oordeel van Opdrachtnemer (mogelijk) wel sprake is van een AI-toepassing die als “hoog risico” kwalificeert, zal zij Opdrachtgever hierover onmiddellijk, doch uiterlijk binnen vijf (5) dagen, informeren. Opdrachtgever kan toestaan dat een AI-toepassing die als “hoog risico” kwalificeert wordt gebruikt binnen de scope van de Overeenkomst. Opdrachtgever kan aan dergelijk gebruik voorwaarden verbinden, waaronder de voorwaarde dat gebruik wordt gemaakt van de contractvoorwaarden voor de inkoop van AI door publieke organisaties zoals opgesteld door de Europese Commissie.

Artikel 2 Risicomanagementstrategie bij ontwikkeling van de AI-toepassing

- 2.1 Bij de ontwikkeling van de AI-toepassing zal Opdrachtnemer een gangbare en up-to-date risicomanagementstrategie hanteren die passend is voor de aard van de AI-toepassing. Bij het toepassen van deze risicomanagementstrategie zal Opdrachtnemer de belangrijkste risico's identificeren die zich kunnen voordoen bij het gebruik van de AI-toepassing door Opdrachtgever en maatregelen treffen teneinde de geïdentificeerde risico's beheersbaar te maken. Bij het identificeren van de risico's zal Opdrachtnemer indien relevant in ieder geval aandacht besteden aan het risico dat niet wordt voldaan aan wet- en regelgeving, risico's die verband houden met discriminatie, de mogelijkheid voor Opdrachtgever om controle te houden over de AI-toepassing en gegevensbescherming.
- 2.2 Opdrachtnemer zal de in lid 1 beschreven risicomanagementstrategie documenteren en aan Opdrachtgever verstrekken. De documentatie zal van een dusdanig niveau zijn dat Opdrachtgever op basis daarvan kan vaststellen of Opdrachtnemer aan de in lid 1 beschreven verplichting heeft voldaan.
- 2.3 Indien en voor zover Opdrachtnemer de AI-toepassing voorafgaand aan het sluiten van de Overeenkomst heeft ontwikkeld, staat Opdrachtnemer ervoor in dat de in lid 1 en lid 2 beschreven handelingen reeds hebben plaatsgevonden. Op eerste verzoek van Opdrachtgever zal Opdrachtnemer daarvan bewijs aanleveren.

Artikel 3 Gebruik data bij ontwikkeling AI-toepassing

- 3.1 De Opdrachtnemer waarborgt dat de Data die bij de ontwikkeling van de AI-toepassing worden gebruikt, met inbegrip van training, validatie en tests, zijn en worden onderworpen aan databeheer dat passend is voor de gebruiksaanpak alsook het beoogde doel van de AI-toepassing. Die maatregelen hebben met name betrekking op:
 - a. transparantie betreffende het oorspronkelijke doel van de dataverzameling;
 - b. de relevante ontwerpkeuzes;
 - c. de procedures voor dataverzameling;
 - d. datavoorbereiding voor verwerkingsactiviteiten, zoals annotatie, etikettering, opschoning, verrijking en aggregatie;
 - e. het opstellen van relevante aannames, met name met betrekking tot de informatie die de data moeten meten en vertegenwoordigen;
 - f. een beoordeling met het oog op mogelijke vertekeningen die de gezondheid en de veiligheid van natuurlijke personen kunnen schaden of die kunnen leiden tot discriminatie die bij wet verboden is;
 - g. passende maatregelen voor de opsporing, preventie en mitigatie van mogelijke vertekeningen;
 - h. het identificeren van relevante leemten of tekortkomingen die naleving van deze AI-module verhinderen, en de manier waarop deze leemten en tekortkomingen kunnen worden aangepakt.
- 3.2 De Opdrachtnemer waarborgt dat de Data die bij de ontwikkeling van de AI-toepassing worden gebruikt, relevant, representatief en in de mate van het mogelijke foutenvrij en zo volledig mogelijk zijn, gelet op het beoogde doel. De

Bijlage E – Concept voorwaarden Artificial Intelligence (AI) en Algoritmische toepassingen (At)

Opdrachtnemer waarborgt dat Data de passende statistische kenmerken hebben, onder meer, waar van toepassing, met betrekking tot de personen of groepen personen voor wie de AI-toepassing moet worden gebruikt. Deze kenmerken van de Data worden op het niveau van de afzonderlijke Data of een combinatie daarvan verwezenlijkt.

- 3.3 De Opdrachtnemer waarborgt dat ten aanzien van de Data die voor de ontwikkeling van de AI-toepassing worden gebruikt, voor zover vereist gezien het beoogde doel of het redelijkerwijs te voorziene misbruik hiervan, rekening wordt gehouden met de eigenschappen of elementen die specifiek zijn voor een bepaalde geografische, functionele of gedragsomgeving waarin de AI-toepassing moet worden gebruikt.
- 3.4 De verplichtingen in het kader van dit artikel gelden niet alleen voor de ontwikkeling van de AI-toepassing voorafgaand aan de Oplevering, maar ook voor elk gebruik van Data door de Opdrachtnemer dat de werking van de AI-toepassing op elk ander ogenblik tijdens de looptijd van de Overeenkomst kan beïnvloeden.

Artikel 4 Data-eigendomsrechten

- 4.1 Alle Data die Opdrachtnemer verwerkt in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst blijft eigendom van Opdrachtgever en mag uitsluitend voor overeengekomen doeleinden worden gebruikt.
- 4.2 Data bedoeld in lid 1 dient op verzoek van Opdrachtgever te worden vernietigd of overgedragen.
- 4.3 Data-overdracht vindt plaats in een door Opdrachtgever aangewezen formaat, inclusief metadata en bijbehorende Documentatie.
- 4.4 Om data lock-in te vermijden, zorgt Opdrachtnemer dat data interoperabel en exporteerbaar is in gangbare formaten.

Artikel 5 Garantie

- 5.1 Opdrachtnemer staat ervoor in dat Opdrachtgever door het gebruik van de AI-toepassing geen inbreuk maakt op de rechten van derden, waaronder auteursrechten en privacyrechten, zowel met betrekking tot de gebruikte trainingsdata als de gegenereerde output.

Artikel 6 Transparantie en Uitlegbaarheid

- 6.1 Opdrachtnemer verstrekt op eerste verzoek van Opdrachtgever Procedurele transparantie.
- 6.2 Opdrachtnemer verstrekt op eerste verzoek van Opdrachtgever Technische transparantie in het kader van een Audit door Opdrachtgever of een onafhankelijke derde. Als onderdeel van een Audit is Opdrachtnemer verplicht om toegang te geven tot de Broncode van de AI-toepassing onder de voorwaarden dat:
- Opdrachtgever de Broncode geheim zal houden;
 - Opdrachtgever de Broncode uitsluitend zal gebruiken voor het uitvoeren van de Audit;
 - Opdrachtgever een eventuele kopie van de Broncode waarover hij in het kader van de Audit komt te beschikken na afloop van de Audit zal vernietigen.
- 6.3 Indien Opdrachtnemer niet aan de verplichting als bedoeld in het tweede lid kan voldoen, omdat hij geen toegang heeft tot de (volledige) broncode van de AI-toepassing, zal Opdrachtnemer Opdrachtgever daarover uitdrukkelijk en schriftelijk informeren voorafgaand aan de ontwikkeling en ingebruikname van de AI-toepassing. Opdrachtgever kan in dat geval besluiten om het gebruik van een dergelijk AI-toepassing niet toe te staan of daar aanvullende voorwaarden aan te verbinden.
- 6.4 Opdrachtnemer is tijdens de looptijd van de Overeenkomst verplicht om Opdrachtgever op eerste verzoek uit te leggen hoe de AI-toepassing tot een bepaald resultaat is gekomen. Deze bijstand omvat ten minste een duidelijke indicatie van de belangrijkste factoren die ertoe hebben geleid dat de AI-toepassing tot een bepaald resultaat kwam en de wijzigingen die moeten worden aangebracht aan de input, opdat het systeem tot een ander resultaat komt.
- 6.5 De in lid 4 beschreven verplichting omvat de verstrekking aan de Opdrachtgever van alle technische en andere informatie die is vereist om uit te leggen hoe de AI-toepassing tot een bepaalde beslissing of een bepaald resultaat is gekomen en om de personen of groep personen waarvoor de AI-toepassing wordt (of moet worden) gebruikt, de mogelijkheid te bieden na te gaan hoe de AI-toepassing tot een bepaalde beslissing of een bepaald resultaat is gekomen. De Opdrachtnemer verleent de Opdrachtgever hiertoe het recht om deze informatie te gebruiken, te delen en openbaar te maken, indien en voor zover dit nodig is om de personen of groepen personen voor wie de AI-toepassing wordt (of moet worden) gebruikt, te informeren over de werking van de AI-toepassing en/of in het kader van eventuele gerechtelijke procedures.

Bijlage E – Concept voorwaarden Artificial Intelligence (AI) en Algoritmische toepassingen (At)

- 6.6 De verplichtingen als bedoeld in lid 4 en lid 5 kan onder meer de volgende informatie omvatten indien die naar het oordeel van Opdrachtgever nodig is om uitvoering te geven aan deze verplichtingen:
- a. de Broncode van de AI-toepassing;
 - b. de technische specificaties die bij de ontwikkeling van de AI-toepassing zijn gebruikt;
 - c. de Data;
 - d. technische informatie over de wijze waarop de Data die voor de ontwikkeling van de AI-toepassing zijn gebruikt, werden verkregen en bewerkt;
 - e. informatie over de gebruikte ontwikkelingsmethode en het uitgevoerde ontwikkelingsproces en;
 - f. staving van de keuze voor een bepaald model.

Artikel 7 Beheer van de AI-toepassing

- 7.1 Opdrachtnemer draagt ervoor zorg dat de AI-toepassing en de daarbij behorende Documentatie gedurende de looptijd van de Overeenkomst aan de Overeenkomst blijft voldoen.
- 7.2 Opdrachtnemer zal gedurende de looptijd van de Overeenkomst continue monitoren of de in artikel 2 bedoelde risico's nog actueel zijn en of de in artikel 2 bedoelde maatregelen effectief zijn. Indien dat niet het geval blijkt te zijn, zal Opdrachtnemer aanvullende maatregelen treffen.
- 7.3 Onderdeel van de in lid 2 bedoelde verplichting is dat Opdrachtnemer zal informeren indien nieuwe risico's bekend worden of de in artikel 2 bedoelde maatregelen niet effectief blijken te zijn.
- 7.4 Opdrachtnemer zal continue de prestaties, betrouwbaarheid en veiligheid van de AI-toepassing monitoren. Maandelijks zal Opdrachtgever rapportages uitbrengen waarin Opdrachtnemer rapporteert over de prestaties, betrouwbaarheid en veiligheid van de AI-toepassing aan Opdrachtgever.
- 7.5 Eventuele afwijkingen in het functioneren van de AI-toepassing worden door Opdrachtnemer direct gemeld aan Opdrachtgever en gecorrigeerd.

Artikel 8 Incidentbeheer tijdens operationele fase

- 8.1 Opdrachtnemer zal incidenten met betrekking tot de werking, betrouwbaarheid of ethiek van de AI-toepassing direct melden aan Opdrachtgever. Opdrachtnemer zal vervolgens corrigerende maatregelen nemen teneinde het incident zo snel mogelijk te verhelpen.
- 8.2 Opdrachtnemer zorgt voor een gedocumenteerd protocol voor incidentbeheer, inclusief de stappen voor melding, beoordeling, en correctie van Incidenten.

Artikel 9 Verificatie

- 9.1 Opdrachtgever kan onafhankelijke Audits uitvoeren of laten uitvoeren teneinde vast te stellen of Opdrachtnemer deze voorwaarden naleeft. Opdrachtnemer is verplicht daaraan zijn volledige medewerking te verlenen.
- 9.2 Als onderdeel van de verificatie levert Opdrachtnemer simulaties en demonstraties met testdata, inclusief edge-cases.

Artikel 10 Governance

- 10.1 Opdrachtnemer wijst een verantwoordelijke aan voor de Governance, Bijlage H van de Overeenkomst, van de AI-toepassing, zoals een AI-ethicus of een compliance officer.
- 10.2 Opdrachtnemer stelt bij een hoog risico AI toepassing als bedoeld in de AI-Verordening een ethisch comité in dat regelmatig bijeenkomt om de ethische implicaties van de AI-toepassing te evalueren en te adviseren over verbeteringen. Het bepalen van hoog risico wordt door Opdrachtgever gedaan in een risicoanalyse.
- 10.3 De verantwoordelijke voor Governance zorgt voor gedetailleerde Documentatie en rapportage over de naleving van ethische en maatschappelijke verantwoordelijkheden.
- 10.4 Opdrachtnemer zorgt voor regelmatige opleidingen en bewustwordingstrainingen voor alle betrokken Gebruikers van de CCaaS over de ethische en maatschappelijke aspecten van AI. Opdrachtnemer bepaalt en onderbouwt welke mate van opleiding en ondersteuning nodig is om de beoogde AI-toepassing op een verantwoorde en effectieve manier te implementeren en te gebruiken.

Artikel 11 Meldplicht

- 11.1 Indien Opdrachtgever voornemens is bij de uitvoering van de Overeenkomst gebruik te maken van een AI-toepassing, is Opdrachtnemer verplicht dit binnen vijf (5) dagen schriftelijk te melden aan Opdrachtgever. Opdrachtnemer is vervolgens uitsluitend toegestaan om gebruik te maken van de AI-toepassing, nadat Opdrachtgever daar uitdrukkelijk mee heeft ingestemd.
- 11.2 Indien sprake is van een wezenlijke wijziging in de AI-toepassing, stelt Opdrachtnemer Opdrachtgever hiervan binnen vijf (5) dagen schriftelijk op de hoogte. Indien Opdrachtgever van oordeel is dat het gebruik van de voorgestelde AI-toepassing niet wenselijk is, zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hierover informeren. Opdrachtnemer zal vervolgens een alternatief voorstellen.

Artikel 12 Fundamental Rights Impact Assessment (FRIA)

- 12.1 Opdrachtnemer draagt actief bij aan de uitvoering van de Fundamental Rights Impact Assessment door Opdrachtgever, met tijdige verstrekking van alle benodigde informatie.
- 12.2 Opdrachtnemer zorgt voor transparantie en medewerking bij updates en evaluaties van de FRIA gedurende de contractperiode.

Artikel 13 Menselijke controle en interventie

- 13.1 Opdrachtnemer garandeert dat de AI-toepassing te allen tijde onder effectief menselijk toezicht staat (human-in-the-loop).
- 13.2 Er wordt een mechanisme geïmplementeerd waarmee bevoegde medewerkers AI-processen onmiddellijk kunnen onderbreken (stopknop).
- 13.3 Opdrachtnemer documenteert en onderhoudt heldere escalatieprocedures voor complexe of risicovolle situaties.

Artikel 14 Prestatiebewaking en continue verbetering

- 14.1 Opdrachtnemer ontwikkelt en onderhoudt een systematiek voor dynamische prestatiemeting van de AI-toepassing. Deze systematiek omvat periodieke rapportages, benchmarking en plannen voor continue verbetering, welke in overleg met Opdrachtgever worden vastgesteld en geëvalueerd.

Artikel 15 Herkenbaarheid van AI-interactie voor eindgebruikers

- 15.1 Opdrachtnemer draagt zorg dat alle AI-interacties voor burgers en medewerkers duidelijk herkenbaar zijn als AI-gestuurd of menselijk.
- 15.2 Deze herkenbaarheid wordt regelmatig getest en waar nodig verbeterd, in samenspraak met Opdrachtgever.

Artikel 16 Kosten

- 16.1 Tenzij Partijen anders overeenkomen of in deze voorwaarden uitdrukkelijk anders is bepaald, is Opdrachtgever voor de werkzaamheden die voortvloeiden uit deze voorwaarden geen aanvullende vergoeding verschuldigd aan Opdrachtnemer.